

Вікові особливості шестирічної дитини:

Фізичні особливості	<ul style="list-style-type: none"> · Добре стежить очима під час читання; · краще розуміє роль пальців як інструментів; · галаслива в класі; · постійно кудись поспішає – рухливість є характерною особливістю цього віку; · любить розгойдуватися на задніх ніжках стільця й часто падає з нього; · учиться розрізняти праве й ліве; · швидко втомлюється, часто хворіє; · швидко розвиваються зуби – гризе олівці, нігті; · любить гуляти на свіжому повітрі, займатися гімнастикою.
Соціальні особливості	<ul style="list-style-type: none"> · Прагне бути першою; · виявляє дух суперництва й ентузіазм; · подеколи здається невдячною, невдахою або нечемною, вигадує правила; · здається, що вона прагне все робити правильно, але часто виходить за межі; · розквітає у відповідь на похвалу чи заохочення, невдачі сприймає дуже важко; · має величезну здатність до отримання задоволення, любить сюрпризи; · велике значення мають друзі; · школа заміняє домівку як найважливіший фактор; · любить працювати.
Мовленнєві особистості	<ul style="list-style-type: none"> · Любить пояснювати різні речі, показувати й говорити; · любить жартувати й відгадувати загадки;

	<ul style="list-style-type: none"> · голосно й збуджено говорить; · часто скаржиться.
Пізнавальні особистості	<ul style="list-style-type: none"> · Любить ставити запитання; · любить нові ігри, ідеї; · любить розфарбовувати, малювати; · найкраще навчається, роблячи відкриття; · більше подобається процес, ніж результат; · береться за більшу кількість справ, ніж може зробити; · краще розуміє особливі стосунки й функціональні відносини; · починає розуміти минуле, якщо воно пов'язане з теперішнім; · починає виявляти інтерес до оволодіння навичками й методами навчання.

Характеристика видів готовності до навчання в школі

Види готовності	Особливості
Фізична готовність	<p style="text-align: center;">Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> · зріст, вагу, пропорції та інші показники, що відповідають середнім нормам фізичного розвитку дітей шестирічного віку; · розвиток дрібних рухів кистей рук і пальців; · стан органів зору й слуху; · правильну поставу.
Мотиваційна готовність	<p style="text-align: center;">Характеризується:</p> <ul style="list-style-type: none"> · наявністю відповідних мотивів навчання; · прагненням до набуття знань; · одержанням статусу сучасного школяра: появою нових прав і обов'язків.

Готовність у сфері розвитку кругозору	<p style="text-align: center;">Пов'язана з елементарними знаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> · уявлення про країну, свята; · уявлення про час, одиниці його вимірювання; · знання про тварини, рослини, погодні явища; · уявлення про простір, форму, величину предмета.
Готовність у сфері пізнавальних процесів	<p style="text-align: center;">Передбачає певний рівень розвитку пам'яті, уваги, мислення:</p> <ul style="list-style-type: none"> · уміння концентрувати свою увагу; · уміння запам'ятовувати те, що потрібно для розуміння нового матеріалу; · уміння порівнювати; · уміння виділяти істотне, узагальнювати; · уміння творчо виконувати завдання.
Комунікабельна готовність	<p style="text-align: center;">Передбачає вміння дитини:</p> <ul style="list-style-type: none"> · установлювати контакт з дітьми; · працювати в групі.
Готовність у сфері культурних норм	<p style="text-align: center;">Пов'язана з вміннями й навичками:</p> <ul style="list-style-type: none"> · самообслуговування; · правильної поведінки з урахуванням етичних норм поведіння в суспільстві.
Особистісна готовність	<p style="text-align: center;">Передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> · формування самооцінки; · уявлення себе в часі (у минулому, сьогодні, майбутньому); · оцінювання своїх прав і обов'язків; · відповідальність за свої дії й учинки.
Емоційно-вольова готовність	<p style="text-align: center;">Характеризується:</p> <ul style="list-style-type: none"> · формуванням вольових якостей (самостійності,

	дисциплінованості, ініціативності); · умінням стримувати свої емоції.
--	--

Рівень психологічної готовності першокласників до навчання в школі

Труднощі в навчанні першокласників

- Неуважність
- Непосидючість
- Неможливість одразу зрозуміти пояснення
- Неохайне ведення зошита
- Будь-яке завдання необхідно повторити кілька разів, перш ніж учень почне його виконувати
- Погане орієнтування в зошиті
- Постійно відволікається на уроках, залазить під парту, грається, їсть
- Страх запитувати вчителя

Рівень адаптації першокласників до школи

Сприятливі чинники соціального мікросередовища дитини

1. Адекватне усвідомлення свого статусу в групі ровесників.
2. Правильні методи виховання в сім'ї.
3. Відсутність (загалом) конфліктної ситуації в сім'ї.
4. Високий рівень освіти батьків.
5. Функціональна готовність до навчання в школі, шкільна зрілість.
6. Високий статус дитини в групі до вступу в перший клас.
7. Повна сім'я.
8. Задоволення від спілкування з дорослими.

9. Позитивний стиль ставлення до дітей з боку вихователя й учителя під час підготовчого періоду.

10. Позитивний стиль ставлення до дітей учителя першого класу.

Готовність дитини до навчання

(Інформація для батьків майбутніх першокласників).

Вступ до школи і початок навчання викликають перебудову діяльності дитини.

Цей період важкий для дітей як у 6 так і в 7 років.

Дитина, яка вступає до школи, повинна бути зрілою у фізіологічному та соціальному плані, вона повинна досягти певного рівня розумового й емоційного-вольового розвитку.

Навчальна діяльність вимагає певного запасу знань про навколишній світ, сформованості елементарних понять. Дитина має володіти мисленнєвими операціями, уміти узагальнювати, планувати свою діяльність і здійснювати самоконтроль.

Важливим є також позитивне ставлення до навчання, здатність до саморегуляції поведінки та прояв вольових зусиль для виконання поставлених завдань. Не менш важливі й навички мовленнєвого спілкування, розвинена дрібна моторика руки та зорова й рухлива координація. Отож поняття «готовність дитини до навчання» - комплексне та багатокomпонентне.

Як зрозуміти, чи справді готова ваша дитина до шкільного навчання?

У цьому питанні вам допоможе експрес-тест, на питання якого треба відповісти «так», або «ні».

«Чи готова дитина до школи?»

1. Чи хоче ваша дитина йти до школи?
2. Чи думає ваша дитина про те, що в школі вона багато дізнається і навчатися буде цікаво?
3. Чи може ваша дитина самостійно займатися якоюсь справою, яка потребує зосередження впродовж 30 хвилин?
4. Чи не соромиться ваша дитина в присутності незнайомих?

5. Чи вміє ваша дитина скласти розповідь за картинкою, яка складається не менш ніж з 5 речень?
6. Чи може ваша дитина розповісти на пам'ять декілька віршів?
7. Чи вміє вона змінювати іменини за числами?
8. Чи вміє дитина читати складами або навіть цілими словами?
9. Чи вміє вона рахувати до 10 й у зворотному порядку?
10. Чи може вона розв'язувати прості задачі на віднімання чи додавання?
11. Чи правильно, що ваша дитина має тверду руку?
12. Чи любить вона малювати і розфарбовувати картинки?
13. Чи може ваша дитина користуватися ножицями та клеєм?
14. Чи може вона зібрати пазл з 5 елементів за хвилину?
15. Чи знає дитина назви свійських та диких тварин?
16. Чи може узагальнювати поняття (наприклад назвати одним словом овочі: помідор, морква, цибуля)?
17. Чи любить ваша дитина самостійно працювати – малювати, збирати мозаїку тощо?
18. Чи може вона зрозуміти і точно виконувати словесні інструкції?

Якщо на більшість питань ви відповіли позитивно – вітаємо.

Ви можете сміливо записувати дитину до школи. Ну а негативні відповіді – це також результат: є над чим попрацювати.

Успіху Вам.